

Editorial

La memòria fotogràfica

Sovint es diu que la nostra és la civilització de la imatge, però aquesta és una veritat a mitges: la imatge és inseparable de la civilització en totes les èpoques i arreu del món. Sí que és cert, en canvi, que la nostra era és la del domini i predomini d'un determinat tipus d'imatge: la fotogràfica i cinematogràfica, capaç de reproduir de manera directa, instantània i immediata la realitat exacta de cada lloc i de cada moment concret.

Com que la fotografia va néixer a mitjan segle XIX, ara ja disposem d'imatges que tenen uns quants anys: són les que ens proporcionen una mena de possessió viscuda de persones, llocs i fets que ja no existeixen però que el fotògraf va atrapar màgicament amb la càmera, bo i fixant per sempre allò que succeïa en una fracció de segon. Aquestes fotografies i aquests films són, per damunt de tot, una font de memòria: retornen al present, amb la mateixa fidelitat i amb idèntica vibració que el primer dia, allò que no solament ja era passat sinó que, a poc a poc, s'havia convertit en oblit.

Feliçment, cada cop són més les persones que tenen consciència d'aquest valor testimonial i documental de les imatges. Cada cop són més les institucions i entitats, els arxius i centres que tenen cura de cercar-les, restaurar-les i conservar-les. Això s'ha fet palès els últims anys amb la proliferació de llibres, opuscles i àlbums en els quals la tenacitat dels estudiosos i la disponibilitat dels particulars han coincidit per fer possible la reconstrucció del passat. Una exposició recent de l'Arxiu d'Imatges Emili Massanas ha posat de manifest una altra vessant d'aquesta operació recuperadora: cada dia són més, també, els fotògrafs professionals que fan donació dels seus fons als arxius. Ells saben millor que ningú què diuen i què valen els fruits del seu treball de molts anys. Cal donar-los les gràcies per haver volgut compartir els seus tresors personals amb la ciutadania i per haver-los dotat d'un passaport per viatjar confiadament cap al futur. Aquesta serà, sens dubte, la cara més visible de la memòria històrica: la memòria fotogràfica i cinematogràfica.

Camus: El nom d'Albert Camus no és nou a les pàgines de la *Revista*. Hi va aparèixer l'any 1965, en el número 33, gràcies a un article del doctor Fermín de Urmeneta, on s'afirmava de manera hiperbòlica que el pensador i escriptor, nascut de mare mallorquina, era «un genio casi gerundense». Ara torna de la mà de l'historiador Jordi Galofré; el seu article confronta les opinions de l'exiliat banyolí Jacint Masgrau en qüestió de responsabilitats polítiques amb la presa de posició del premi Nobel francès sobre aquesta qüestió.